

LIETUVOS RESPUBLIKOS FINANSŲ MINISTERIJA

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

2023-07- Nr.

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMŲ NR. 235, NR. 821 IR NR. 589 PAKEITIMO PROJEKTŲ

Lietuvos Respublikos finansų ministerija parengė ir teikia:

- Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. vasario 15 d. nutarimo Nr. 235 „Dėl įgaliojimų suteikimo įgyvendinant Lietuvos Respublikos akcizų įstatymą“ pakeitimo projektą (toliau – Nutarimo Nr. 235 projektas),

- Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. birželio 4 d. nutarimo Nr. 821 „Dėl Akcizų įstatymo įgyvendinimo“ pakeitimo projektą (toliau – Nutarimo Nr. 821 projektas),

- Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. gegužės 14 d. nutarimo Nr. 589 „Dėl Nedenatūruoto ir denatūruoto etilo alkoholio pardavimo ir leidimų pirkti nedenatūruoto etilo alkoholio, leidimų pirkti ir (ar) naudoti denatūruotą etilo alkoholį išdavimo taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo projektą (toliau – Nutarimo Nr. 589 projektas) (toliau kartu – Nutarimų projektai).

Nutarimų projektai teikiami, siekiant įgyvendinti 2024 m. sausio 1 d. įsigaliosiančius Lietuvos Respublikos akcizų įstatymo pakeitimus¹.

Dėl Nutarimo Nr. 235 projekto

Siekiant įgyvendinti Akcizų įstatymo pakeitimus, kuriais nustatyta akcizų lengvata etilo alkoholiui, skirtam moksliniams tyrimams, Nutarimo Nr. 235 projektu siūloma įgalioti Valstybinę mokesčių inspekciją prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos (toliau – Valstybinė mokesčių inspekcija) kartu su Muitinės departamentu prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos (toliau – Muitinės departamentas) nustatyti šios 2024 m. sausio 1 d. įsigaliosiančios akcizų lengvatos taikymo tvarką.

Kartu atsižvelgiant į Akcizų įstatymo pakeitimus, kuriais, siekiant teisinio aiškumo, nustatyta, kad nuo akcizų atleidžiamos į kitą Europos Sąjungos valstybę narę išgabenamos arba eksportuojamos akmens anglys, koksas, lignitas ir šildymui skirtos durpės, Nutarimo Nr. 235 projektu siūloma įgalioti Valstybinę mokesčių inspekciją nustatyti akcizų, sumokėtų už šias akcizais apmokestinamas prekes, grąžinimo tvarką.

Dėl Nutarimo Nr. 821 projekto ir Nutarimo Nr. 589 projekto, siekiant nustatyti akcizų lengvatos etilo alkoholiui, naudojamam medicinos priemonių gamybos procesuose, jeigu galutiniame produkte nėra alkoholio (toliau – etilo alkoholis medicinos priemonių gamybai), taikymo tvarką

Siekiant įgyvendinti Akcizų įstatymo pakeitimus, kuriais nustatyta akcizų lengvata etilo alkoholiui medicinos priemonių gamybai, Nutarimo Nr. 821 projektu siūloma nustatyti šios lengvatos taikymo tvarką. Siekiant kuo paprastesnio ir efektyvesnio akcizų lengvatos administravimo ir nesukurti papildomos administracinės naštos, siūloma, kad akcizų lengvatos taikymo tvarka remtųsi šiuo metu galiojančia atitinkamų leidimų išdavimo tvarka, nustatyta Nedenatūruoto ir denatūruoto etilo alkoholio pardavimo ir leidimų pirkti nedenatūruoto etilo alkoholio, leidimų pirkti ir (ar) naudoti denatūruotą etilo alkoholį išdavimo taisyklėse, patvirtintose

¹ 2023 m. gegužės 9 d. priimtas Lietuvos Respublikos akcizų įstatymo Nr. IX-569 1, 2, 3, 27, 35, 36, 37, 38, 39, 41, 43, 53, 581, 59 straipsnių, II skyriaus penktojo skirsnio pakeitimo, Įstatymo papildymo nauju 3 priedu ir 40 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymas Nr. XIV-1933.

Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. gegužės 14 d. nutarimu Nr. 589 „Dėl Nedenatūruoto ir denatūruoto etilo alkoholio pardavimo ir leidimų pirkti nedenatūruoto etilo alkoholio, leidimų pirkti ir (ar) naudoti denatūruotą etilo alkoholį išdavimo taisyklių patvirtinimo“ (toliau – Pardavimo taisyklės). Pažymėtina, kad šiuo metu Pardavimo taisyklėse reglamentuojamas leidimų pirkti nedenatūruoto etilo alkoholio išdavimas ūkio subjektams, naudojantiems jį gamybos, techninėms reikmėms, mokslo ir tyrimo darbams.

Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, Nutarimo Nr. 821 projektu siūloma papildyti Vyriausybės nutarimą Nr. 821² Akcizų lengvatos etilo alkoholiui, naudojamam medicinos priemonių gamybos procesams, jeigu galutiniame produkte nėra etilo alkoholio, taikymo taisyklėmis ir nustatyti, kad akcizų lengvata būtų taikoma, kai etilo alkoholį įsigyja arba importuoja asmuo, turintis leidimą pirkti nedenatūruoto etilo alkoholio, skirtą medicinos priemonės, kurios galutiniame produkte nėra etilo alkoholio, gamybai, išduotą Pardavimo taisyklėse nustatyta tvarka.

Siekiant užtikrinti tinkamą akcizų lengvatos taikymo įgyvendinimą ir kontrolę, Nutarimo Nr. 589 projektu siūloma nustatyti, kad ūkio subjektas, norintis gauti leidimą pirkti nedenatūruoto etilo alkoholio medicinos priemonės, kurios galutiniame produkte nėra etilo alkoholio, gamybai kartu su paraiška ir numatomos gaminti produkcijos techniniais dokumentais Narkotikų, tabako ir alkoholio kontrolės departamentui (toliau – Departamentas) pateikia patvirtinimą, kad galutiniame produkte nebus etilo alkoholio. Departamentas, prieš priimdamas sprendimą išduoti tokį leidimą, kreipiasi į Valstybinę akreditavimo sveikatos priežiūros veiklai tarnybą prie Sveikatos apsaugos ministerijos dėl patvirtinimo, kad ūkio subjekto numatomas gaminti produktas laikomas medicinos priemone. Departamentas, išdavęs ūkio subjektui leidimą, pateikia įmonėms, iš kurių leista pirkti nedenatūruoto etilo alkoholio, ir Valstybinei mokesčių inspekcijai, taip pat Muitinės departamentui, kai yra išduoti, papildyti ar patikslinti leidimai pirkti nedenatūruoto etilo alkoholio, kai jis importuojamas medicinos priemonių, kurių galutiniame produkte nėra etilo alkoholio, gamybai, informaciją apie išduotą leidimą, papildomai nurodydamas tokio nedenatūruoto etilo alkoholio paskirtį (t. y. kad nedenatūruotas etilo alkoholis skirtas naudoti medicinos priemonės, kurios galutiniame produkte nėra etilo alkoholio, gamybai (leidžiamo pirkti nedenatūruoto etilo alkoholio kiekis nurodomas leidime)).

Pažymėtina, kad, vadovaudamasi Akcizų įstatymo pakeitimo įstatymo 19 straipsnio 1, 5 ir 6 dalimis, Vyriausybė ar jos įgaliota institucija iki 2023 m. liepos 31 d. turi nustatyti šios lengvatos taikymo tvarką, o asmenys dėl šios lengvatos turi teisę kreiptis į Vyriausybės ar jos įgalios institucijos nustatytą subjektą nuo 2023 m. rugsėjo 1 d. (ši akcizų lengvata įsigalioja 2024 m. sausio 1 d.).

Dėl kitų Nutarimo Nr. 821 projekto pakeitimų, siekiant įgyvendinti Akcizų įstatymo pakeitimus

Atsižvelgiant į Akcizų įstatymo pakeitimus, kuriais panaikinta Akcizų įstatymo 43 straipsnio 1 dalies 5–7 punktuose nustatyta akcizų lengvata naftos dujoms ir dujiniams angliavandeniliams, naudojamiems buitinėms reikmėms, Nutarimo Nr. 821 projektu siūloma atitinkamai patikslinti Vyriausybės nutarimu Nr. 821 patvirtintas Lietuvos Respublikos akcizų įstatymo 43 straipsnio 1 dalies 3–8 punktuose nurodytų lengvatų taikymo taisykles.

Atsižvelgiant į Akcizų įstatymo pakeitimus, kuriais panaikinta Akcizų įstatymo 27 straipsnio 1 dalies 8 punkte nustatyta akcizų lengvata dehidratuotam etilo alkoholiui, skirtam biodegalų ir (ar) jų komponentų, ir (ar) biokuro gamybai Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo nustatyta tvarka, Nutarimo Nr. 821 projektu siūloma pripažinti netekusiu galios Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2006 m. sausio 26 d. nutarimą Nr. 88 „Dėl įgaliojimų suteikimo įgyvendinant Lietuvos Respublikos akcizų įstatymo 25 straipsnio 1 dalies 8 punktą“.

Taip pat, siekiant teisinio aiškumo, Nutarimo Nr. 821 projektu siūloma patikslinti Vyriausybės nutarimo Nr. 821 preambulę ir įtraukti Akcizų įstatymo nuostatas, kurios įgyvendinamos Įrodymų, kad akcizais apmokestinamos prekės prarastos dėl nenugalimos jėgos (*force majeure*) aplinkybių, negrįžtamai prarastos ar visiškai sunaikintos, pateikimo tvarkos aprašu, patvirtintu Vyriausybės nutarimu Nr. 821.

² Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. birželio 4 d. nutarimas Nr. 821 „Dėl Akcizų įstatymo įgyvendinimo“.

Kadangi priėmus Nutarimų projektus neigiamų teisinio reguliavimo pasekmių nenumatoma, numatomo teisinio reguliavimo poveikis nevertintas.

Nutarimų projektai neperkelia ir neįgyvendina Europos Sąjungos teisės aktų.

Nutarimų projektai nenotifikuotini Europos Komisijai.

Nutarimų projektai neprieštarauja Aštuonioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programai, kuriai pritarta Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. gruodžio 11 d. nutarimu Nr. XIV-72 „Dėl Aštuonioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos“.

Nutarimų projektams įgyvendinti papildomų valstybės biudžeto lėšų nereikės.

Valstybinė mokesčių inspekcija turės nustatyti nuo 2024 m. sausio 1 d. įsigaliosiančią akcizų, sumokėtų už į kitą Europos Sąjungos valstybę narę išgabenamas arba eksportuojamas akmenis, anglis, koksą, lignitą ir šildymui skirtas durpes, grąžinimo tvarką. Valstybinė mokesčių inspekcija kartu su Muitinės departamentu turės nustatyti akcizų lengvatos etilo alkoholiui, skirtam moksliniams tyrimams, taikymo tvarką.

Nutarimų projektai paskelbti Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarijos teisės aktų informacinės sistemos (TAIS) Projektų registravimo posistemėje.

Nutarimų projektus parengė Finansų ministerijos Mokesčių politikos departamento (direktorė Jūratė Laurikėnaitė, tel. 239 0151) Netiesioginių mokesčių skyriaus (vedėja Asta Zelo, tel. 219 9383) vyriausioji specialistė Jolanta Poškevičienė, tel. 239 0166.

Nutarimų projektai teikti išvadoms gauti Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijai, Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerijai, Lietuvos Respublikos energetikos ministerijai, Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijai, Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerijai, Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijai, Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijai, Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijai, Departamentui, Valstybinei mokesčių inspekcijai, Muitinės departamentui, Valstybinei akreditavimo sveikatos priežiūros veiklai tarnybai prie Sveikatos apsaugos ministerijos, Konkurencijos tarybai, asociacijai „Investors’ Forum“, Lietuvos pramonininkų konfederacijai, Lietuvos verslo konfederacijai, Lietuvos prekybos įmonių asociacijai, Lietuvos alkoholinių gėrimų gamintojų ir importuotojų asociacijai, Lietuvos prekybos, pramonės ir amatų rūmų asociacijai, Lietuvos buhalterių ir auditorių asociacijai, Lietuvos mokesčių konsultantų asociacijai, Lietuvos mokesčių mokėtojų asociacijai, Lietuvos Respublikos žemės ūkio rūmams, Lietuvos ūkininkų sąjungai, Lietuvos naftos produktų prekybos įmonių asociacijai, Lietuviškų degalinių sąjungai, Lietuvos savivaldybių asociacijai, Lietuvos žemės ūkio bendrovių asociacijai, Lietuvos nacionalinei vežėjų automobiliais asociacijai „Linava“, Lietuvos žemės ūkio tarybai ir Lietuvos auditorių rūmams.

Sveikatos apsaugos ministerija, Susisiekimo ministerija, Žemės ūkio ministerija, Aplinkos ministerija, Valstybinė akreditavimo sveikatos priežiūros veiklai tarnyba prie Sveikatos apsaugos ministerijos ir Lietuvos savivaldybių asociacija pastabų neturėjo. Į Teisingumo ministerijos, Departamento, Valstybinės mokesčių inspekcijos ir Muitinės departamento pastabas iš esmės atsižvelgta (su Teisingumo ministerija suderinta darbo tvarka). Dėl Ekonomikos ir inovacijų ministerijos prašymo pateikti Teisės aktu sukeliamų arba teisės akto projektu galimų sukelti ūkio subjektų prisitaikymo prie reguliavimo išlaidų apskaičiavimo ataskaitą pažymėtina, kad nėra poreikio jos teikti, nes Nutarimo Nr. 589 projektu nesukuriama nauji įpareigojimai ūkio subjektams ir administracinė našta jiems nedidinama (su Ekonomikos ir inovacijų ministerija suderinta darbo tvarka). Kitos institucijos ir asociacijos pastabų ir pasiūlymų dėl Nutarimų projektų per Lietuvos Respublikos Vyriausybės darbo reglamente nustatytą terminą nepateikė.

PRIDEDAMA:

1. Nutarimo Nr. 235 projektas ir jo lyginamasis variantas, 2 lapai.
2. Nutarimo Nr. 821 projektas ir jo lyginamasis variantas, 12 lapų.
3. Nutarimo Nr. 589 projektas ir jo lyginamasis variantas, 4 lapai.

